

Warszawa, dnia 13 lipca 2023 r.

Poz. 1341

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾**

z dnia 7 lipca 2023 r.

**w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji,
jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń
z funduszu alimentacyjnego**

Na podstawie art. 15 ust. 9 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1300) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób i tryb postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- 2) sposób ustalania dochodu uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- 3) szczegółowy zakres informacji, jakie mają być zawarte:
 - a) we wniosku o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zwanym dalej „wnioskiem”,
 - b) w oświadczeniach niezbędnych do ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym oświadczeniach o dochodach członków rodziny, oraz oświadczeniu, o którym mowa w art. 15 ust. 4 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, zwanej dalej „ustawą”,
 - c) w zaświadczeniu organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o bezskuteczności egzekucji zawierającym informację o stanie egzekucji, przyczynach jej bezskuteczności oraz o działaniach podejmowanych w celu wyegzekwowania zasądzonych świadczeń alimentacyjnych.

§ 2. Wniosek zawiera:

- 1) nazwę i adres organu właściwego wierzyciela;
- 2) dane dotyczące wnioskodawcy i członków rodziny wnioskodawcy, w tym: imię, nazwisko, datę urodzenia, adres miejsca zamieszkania, stan cywilny, obywatelstwo, płeć, numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz, o ile je posiada – adres poczty elektronicznej i numer telefonu;
- 3) wskazanie osoby uprawnionej, której dotyczy wniosek o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- 4) wskazanie, czy osoba uprawniona legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 5) wskazanie organu emerytalno-rentowego, do którego są opłacane składki na ubezpieczenie zdrowotne za członka rodziny;
- 6) wskazanie danych dotyczących sytuacji dochodowej członków rodziny;

¹⁾ Minister Rodziny i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – rodzina, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny i Polityki Społecznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 416).

- 7) oświadczenie wnioskodawcy o przekazaniu organowi prowadzącemu postępowanie egzekucyjne wszelkich znanych mu informacji niezbędnych do prowadzenia postępowania egzekucyjnego przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu;
- 8) oświadczenie wnioskodawcy o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentacji;
- 9) klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”.

§ 3. 1. Oświadczenia niezbędne do ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego zawierają:

- 1) dane osoby składającej oświadczenie oraz dane członka rodziny, którego dotyczy oświadczenie, w tym: imię, nazwisko, numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 2) klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”.

2. Oświadczenie, o którym mowa w art. 15 ust. 4 pkt 1 ustawy, poza danymi, o których mowa w ust. 1 pkt 1, oraz klauzulą, o której mowa w ust. 1 pkt 2, zawiera dane dotyczące dochodu członków rodziny innych niż dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2647, z późn. zm.²⁾).

3. Oświadczenie, o którym mowa w art. 15 ust. 4 pkt 3 lit. a ustawy, poza danymi, o których mowa w ust. 1 pkt 1, oraz klauzulą, o której mowa w ust. 1 pkt 2, zawiera:

- 1) dane organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne, w tym nazwę organu oraz jego siedzibę;
- 2) dane dotyczące tytułu wykonawczego, na podstawie którego jest prowadzona egzekucja, w tym: wysokość zasądzonych alimentów, datę i sygnaturę akt;
- 3) dane dotyczące dłużnika alimentacyjnego w tym: imię, nazwisko, numer PESEL i adres zamieszkania;
- 4) informację, czy egzekucja okazała się bezskuteczna.

§ 4. Zaświadczenie, o którym mowa w art. 15 ust. 4 pkt 3 lit. a ustawy, zawiera:

- 1) dane organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne wystawiającego zaświadczenie, w tym nazwę organu oraz jego siedzibę;
- 2) informację o tym, czy egzekucja okazała się bezskuteczna;
- 3) dane osoby uprawnionej, której dotyczy zaświadczenie, obejmujące: nazwisko, numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 4) dane dotyczące tytułu wykonawczego, na podstawie którego prowadzona jest egzekucja lub postępowanie upadłościowe, obejmujące: wysokość zasądzonych alimentów, datę i sygnaturę akt;
- 5) dane dotyczące dłużnika alimentacyjnego obejmujące: imię, nazwisko, numer PESEL i adres zamieszkania;
- 6) kwotę zobowiązań dłużnika alimentacyjnego na dzień wystawiania zaświadczenia o bezskuteczności egzekucji z tytułu: wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wypłaconych zaliczek alimentacyjnych, należności wierzyciela alimentacyjnego, należności likwidatora funduszu alimentacyjnego powstałych z tytułu świadczeń alimentacyjnych wypłaconych na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 1974 r. o funduszu alimentacyjnym (Dz. U. z 1991 r. poz. 200, z późn. zm.³⁾);
- 7) wskazanie przyczyny bezskuteczności egzekucji;
- 8) wskazanie działań podjętych w celu wyegzekwowania zasądzonych alimentów;
- 9) wskazanie daty wszczęcia egzekucji.

§ 5. Ustalając prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2–4, uwzględnia się również:

- 1) zaświadczenie właściwego organu gminy, nakaz płatniczy albo oświadczenie o wielkości gospodarstwa rolnego wyrażonej w hektarach przeliczeniowych ogólnej powierzchni w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy;

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 2687 i 2745 oraz z 2023 r. poz. 28, 185, 326, 605, 641, 658, 825, 1059, 1114 i 1130.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. poz. 770, z 1998 r. poz. 668, z 1999 r. poz. 1000, z 2001 r. poz. 1791, z 2002 r. poz. 2074 oraz z 2003 r. poz. 759 i 2255.

- 2) oświadczenie o uczęszczaniu osoby uprawnionej do szkoły lub szkoły wyższej;
- 3) umowę dzierżawy, w przypadku oddania części lub całości znajdującego się w posiadaniu rodziny gospodarstwa rolnego w dzierżawę, na podstawie umowy zawartej stosownie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, albo oddania gospodarstwa rolnego w dzierżawę w związku z pobieraniem renty określonej w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej;
- 4) umowę zawartą w formie aktu notarialnego, w przypadku wniesienia gospodarstwa rolnego do użytkowania przez rolniczą spółdzielnię produkcyjną;
- 5) odpis podlegającego wykonaniu orzeczenia sądu zasądającego alimenty na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną, odpis postanowienia sądu o zabezpieczeniu powództwa o alimenty na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną lub odpis protokołu zawierającego treść ugody sądowej lub odpis zatwierdzonej przez sąd ugody zawartej przed mediatorem lub innego tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, zobowiązujących do alimentów na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną;
- 6) przekazy lub przelewy pieniężne dokumentujące wysokość zapłaconych alimentów, jeżeli członkowie rodziny są zobowiązani wyrokiem sądu, ugodą sądową lub ugodą zawartą przed mediatorem lub innym tytułem wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd do ich płacenia na rzecz osoby spoza rodziny;
- 7) w przypadku gdy osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu, ugodzie sądowej lub ugodzie zawartej przed mediatorem lub innym tytule wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd:
 - a) zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów i dacie wszczęcia egzekucji lub
 - b) informację właściwego sądu lub właściwej instytucji o podjęciu przez osobę uprawnioną czynności związanych z wykonaniem tytułu wykonawczego za granicą, wraz ze wskazaniem daty podjęcia tych czynności, albo o niepodjęciu tych czynności, w szczególności w związku z brakiem podstawy prawnej do ich podjęcia lub brakiem możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą, jeżeli dłużnik zamieszkuje za granicą;
- 8) dokument, w tym oświadczenie, określający datę utraty dochodu oraz wysokość i rodzaj utraconego dochodu;
- 9) dokument, w tym oświadczenie, określający datę uzyskania dochodu oraz wysokość i rodzaj dochodu uzyskanego przez członka rodziny oraz liczbę miesięcy, w których dochód był uzyskiwany – w przypadku uzyskania dochodu w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy;
- 10) dokument, w tym oświadczenie, określający datę uzyskania dochodu oraz wysokość i rodzaj dochodu uzyskanego przez członka rodziny za miesiąc następujący po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu – w przypadku uzyskania dochodu po roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy;
- 11) kartę pobytu, w przypadku cudzoziemca przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2023 r. poz. 519, 185 i 547), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej;
- 12) inne dokumenty, w tym oświadczenia, potwierdzające spełnienie warunków do przyznania lub ustalenia wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego będących przedmiotem wniosku.

§ 6. Wymagane przez organ właściwy wierzyciela:

- 1) oświadczenia składa się w oryginale;
- 2) dokumenty inne niż oświadczenia składa się w postaci kopii, z wyjątkiem dokumentów, o których mowa w § 4 i § 5 pkt 7, które składa się w oryginale.

§ 7. 1. W przypadku złożenia nieprawidłowo wypełnionego wniosku organ właściwy wierzyciela przyjmuje wniosek i wzywa, wraz z pouczeniem, pisemnie wnioskodawcę do poprawienia lub uzupełnienia wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

2. W przypadku złożenia wniosku bez wymaganych dokumentów organ właściwy wierzyciela przyjmuje wniosek i wzywa, wraz z pouczeniem, pisemnie wnioskodawcę do uzupełnienia brakujących dokumentów w terminie nie krótszym niż 14 dni i nie dłuższym niż 30 dni od dnia otrzymania wezwania. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

§ 8. W przypadku gdy organ właściwy wierzyciela poweźmie wątpliwości co do okoliczności mających wpływ na ustalenie prawa do świadczeń, powiadamia niezwłocznie osobę uprawnioną do świadczeń o konieczności złożenia w wyznaczonym terminie, nie dłuższym niż 14 dni, licząc od dnia otrzymania wezwania, wyjaśnień w sprawie lub dostarczenia niezbędnych dokumentów.

§ 9. 1. W przypadku gdy członek rodziny ma zobowiązania alimentacyjne na rzecz osoby spoza rodziny, od dochodu członka rodziny odejmuje się kwotę alimentów zapłaconych na rzecz tej osoby.

2. W przypadku posiadania gospodarstwa rolnego dochód rodziny ustala się na podstawie przeciętnej liczby hektarów przeliczeniowych znajdujących się w posiadaniu rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy.

3. W przypadku gdy członek rodziny osiąga dochody poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, dokonuje się ich przeliczenia na podstawie średniego kursu walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego roku kalendarzowego, z którego dochód członków rodziny stanowi podstawę ustalenia prawa do świadczenia.

4. W przypadku gdy członek rodziny uzyska poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej dochód po roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy, przeliczenia dokonuje się na podstawie średniego kursu walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu.

§ 10. 1. Ustalając dochód rodziny, nie uwzględnia się dochodu uzyskiwanego przez zaginionego małżonka, a ustalając dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie – nie uwzględnia się tego małżonka.

2. W przypadku gdy małżonek rodzica osoby, której dotyczy składany wniosek, zaginął, ustalając prawo do świadczeń, uwzględnia się zaświadczenie właściwej jednostki Policji o przyjęciu zgłoszenia zaginięcia małżonka, a w przypadku cudzoziemców – właściwej instytucji.

§ 11. 1. W przypadku złożenia nieprawidłowo wypełnionego wniosku przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia organ właściwy wierzyciela przyjmuje wniosek i wzywa pisemnie, wraz z pouczeniem, wnioskodawcę do poprawienia lub uzupełnienia wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia bez konieczności wydawania decyzji.

2. W przypadku złożenia wniosku bez wymaganych dokumentów przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia organ właściwy wierzyciela przyjmuje wniosek i wzywa pisemnie, wraz z pouczeniem, wnioskodawcę do uzupełnienia brakujących dokumentów w terminie nie krótszym niż 14 dni i nie dłuższym niż 30 dni od dnia otrzymania wezwania. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia bez konieczności wydawania decyzji.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.⁴⁾

Minister Rodziny i Polityki Społecznej: *M. Maląg*

⁴⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. poz. 1467), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 22 ustawy z dnia 24 czerwca 2021 r. o zmianie niektórych ustaw związanych ze świadczeniami na rzecz rodziny (Dz. U. poz. 1162).